

SAMORZĄD TERYTORIALNY

PRAWO KONSTYTUCYJNE
SEMESTR LETNI 2014/2015
mgr Anna Kuchciak

Rozdział VII Konstytucji RP
SAMORZĄD TERYTORIALNY

art. 15 Konstytucji RP

1. Ustrój terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia **decentralizację władzy publicznej**.

2. Zasadniczy podział terytorialny państwa uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze lub kulturowe i zapewniający jednostkom terytorialnym zdolność wykonywania zadań publicznych określa ustawa.

ZASADA DECENTRALIZACJI

art. 165

1. Jednostki samorządu terytorialnego mają **osobowość prawną**. Przysługują im **prawo własności i inne prawa majątkowe**.

2. **Samodzielność** jednostek samorządu terytorialnego **podlega ochronie sądowej**.

OCHRONA SĄDOWA SAMODZIELNOŚCI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

DOCHODY JST

DOCHODY WŁASNE

SUBWENCJE OGÓLNE

DOTACJE CELOWE

„... ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz **na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot.**”

fragm. Preambuły Konstytucji RP

Art. 16

1. Ogół mieszkańców jednostek zasadniczego podziału terytorialnego stanowi z mocy prawa wspólnotę samorządową.

2. Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

ZASADA POMOCNICZOŚCI

KOMPETENCJA DO UCZESTNICZENIA W SPRAWOWANIU WŁADZY PUBLICZNEJ

ZASADA PROPORCJONALNOŚCI

ZASADA JAWNOŚCI DZIAŁANIA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

ZADANIA

WŁASNE

ZLECONE

art. 166 Konstytucji RP

1. Zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako **zadania własne**.

2. Jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa, ustawa może zlecić jednostkom samorządu terytorialnego wykonywanie innych zadań publicznych. Ustawa określa tryb przekazywania i sposób wykonywania **zadań zleconych**.

3. Spory kompetencyjne między organami samorządu terytorialnego i administracji rządowej rozstrzygają sądy administracyjne.

WOJEWÓDZTWO

ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

POWIAT

ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym

GMINA

ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

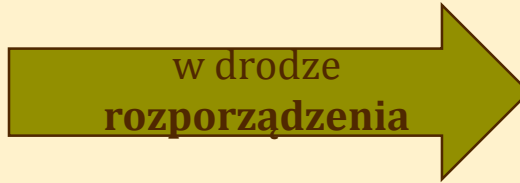
G M I N A

**podstawowa jednostka
samorządu terytorialnego**

na podst. art. 164 Konstytucji RP

RADA MINISTRÓW

- **tworzy, łączy, dzieli i znosi gminy oraz ustala ich granice;**
- **nadaje gminie lub miejscowości status miasta i ustala jego granice;**
- **ustala i zmienia nazwy gmin oraz siedziby ich władz**

na podst. art. 4 ustawy o samorządzie gminnym

JEDNOSTKI POMOCNICZE

- **sołectwa;**
- **dzielnice;**
- **osiedla.**

na podst. art. 5 ustawy o samorządzie gminnym

art. 164 ust. 3 Konstytucji RP

**ZASADA
DOMNIEMANIA
KOMPETENCJI
NA RZECZ GMINY**

ZADANIA WŁASNE GMINY

art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym

ORGANY GMINY

RADA GMINY

**WÓJT
(BURMISTRZ,
PREZYDENT MIASTA)**

ORGANY POWIATU

na podst. art. 8 ustawy o samorządzie powiatowym

ZADANIA POWIATU

art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym

ORGANY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

**SEJMIK
WOJEWÓDZTWA**

**ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA**

na podst. art. 15 ustawy o samorządzie województwa

ZADANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

art. 14 ustawy o samorządzie województwa

NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

PREZES RADY
MINISTRÓW

WOJEWODOWIE

REGIONALNE
IZBY
OBRACHUNKOWE

**W ZAKRESIE
SPRAW FINANSOWYCH**

**NADZÓR Z PUNKTU WIDZENIA
LEGALNOŚCI**

Opracowano na podstawie:

→Banaszak B. „Prawo konstytucyjne”, Warszawa 2012 r.

→Banaszak B., „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej: komentarz”, Warszawa 2012 r.

→Garlicki L. „Polskie prawo konstytucyjne: zarys wykładu”, Warszawa 2014 r.